

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

RODZIC I NAUCZYCIEL - PARTNERZY PROCESU EDUKACJI

Katarzyna Stryjek

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

19 października 2015 r.

Organizatorzy

etapy rozwoju człowieka wg Eriksona

Pięć z nich dotyczy okresu bycia dzieckiem:

- okres niemowlęctwa, od narodzin do czasu około półtora roku
- wczesne dzieciństwo od 1,5 roku do 3. roku życia
- od 3. do 6. lat dzieciństwo i okres zabaw
- od 7. do 12. lat okres szkolny (szkoła podstawowa)
- między 12. a około 20. rokiem życia to etap dojrzewania (przed wejściem w młodość i dorosłość)

Szkoła podstawowa

W okresie tym, ważnym zadaniem rodziców jest nienarzucające się czuwanie nad tym, jak przebiega integracja dziecka z rówieśnikami i pomaganie mu we wdrożeniu się do regularnej nauki, w identyfikowaniu i wypełnianiu jego obowiązków. Obok rodziców, bardzo znaczący i wpływowi stają się też nauczyciele. Szczególnie wielki wpływ mają nauczyciele nauczania początkowego, klas 1 -3, którzy spędzają z dziećmi najwięcej czasu w ciągu dnia, którzy nie tylko uczą, ale i wychowują.

okres dojrzewania

Kryzys, który dotyka dzieci w tym wieku związany jest z przejściowym niepowodzeniem w określaniu siebie samego oraz przejmowaniem z otoczenia negatywnych cech, niekorzystnych wartości i różnych społecznych zachowań.

Okres ten jest zwykle bardzo trudny dla rodziców dziecka. Niewielu jest nastolatków, którzy spokojnie i bez problemów przechodzą przez okres dojrzewania, nie wywołując w domu kłótni i nieporozumień, unikając różnych nieprzyjemnych wyskoków i trzymając się wyłącznie towarzystwa o pozytywnym wpływie.

Na tym etapie rozwoju psychospołecznego dziecka, nauczyciele stanowią dla rodziców cenne źródło informacji o ich dzieciach (zachowaniach, postawach, relacjach z rówieśnikami)

Okres dojrzewania

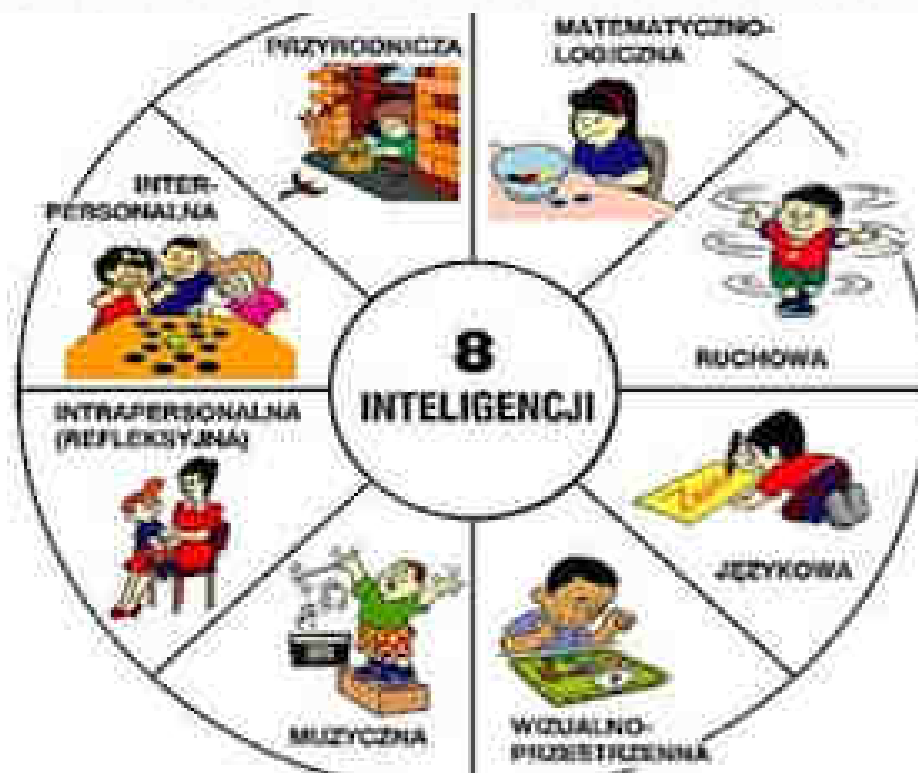
- Budzi się poczucie tożsamości.
- Następuje świadome kształtowanie swoich cech charakteru, pasji i upodobań, celów i planów zawodowych i życiowych.
- Pojawiają się lęki egzystencjonalne oraz neurotyczne cechy.

faza życia	zadania rozwojowe	kryzys psycho - społeczny	centralny proces	problemy	zagrożenia
<p style="text-align: center;">wczesna adolescencja 11 – 18rż</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ dojrzewanie fizyczne ■ operacje formalne ■ rozwój emocjonalny ■ uczestniczenie w grupach rówieśniczych ■ związki heteroseksualne 	<p style="text-align: center;">tożsamość grupowa VS alienacja</p>	<p style="text-align: center;">nacisk rówieśników</p>	<p style="text-align: center;">relacje dorastający – rodzice</p> <p style="text-align: center;">wczesne rodzicielstwo</p>	<p style="text-align: center;">alkoholizm młodzieńczy</p>

według rodziców

- ☀ wcześniej dojrzewającej córki sprawiają więcej kłopotów
- ☀ później dorastający synowie sprawiają więcej kłopotów

Inteligencje wielorakie Howarda Gardnera

Przyczyny niepowodzeń szkolnych

Według Czesława Kupisiewicza

Definiuje się je jako: „... sytuacje, w których występują wyraźne rozbieżności między wymaganiami wychowawczymi i dydaktycznymi szkoły, a zachowaniem uczniów oraz uzyskiwanymi przez nich wynikami nauczania.”

Tak więc niepowodzenia szkolne możemy przyjąć, kształtują się, jeśli uczeń natrafia w szkole na trudności, których nie jest w stanie pokonać, rozwiązać.

Ekonomiczno-społeczne

- zła sytuacja materialna rodzin,
- niekorzystna atmosfera w domu,
- brak miejsca i odpowiednich warunków do nauki w domu,
- brak zainteresowania rodziców problemami dziecka w nauce,
- brak współpracy rodziców ze szkołą,
- niewłaściwa współpraca rodziców ze szkołą,
- wygórowane wymagania i ambicje rodziców wobec dziecka,
- bezrobocie jednego lub obojga rodziców,

Ekonomiczno-społeczne

- nadopiekuńcza postawa rodziców wobec dziecka, niewłaściwy , niezdrowy styl życia dziecka,
- negatywny stosunek rodziców do szkoły i nauczycieli,
- pozycja w zespole klasowym lub koleżeńskim dziecka

biopsychiczne

- zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego u dziecka(nerwica),
- brak wytrwałości w pracy, brak cierpliwości itp.,
- choroby somatyczne,
- zaburzenia w funkcjonowaniu procesów poznawczych(brak motywacji do nauki, powolne tempo myślenia, zdolność do powierzchownego uogólniania, szybkie męczenie się wykonywaną pracą umysłową).

biopsychiczne

- Zaburzenia rozwoju
- Zły stan zdrowia
- Zaburzenia funkcji społecznych;
- Dysfunkcje (specyficzne, niespecyficzne)
- niesprawne lub wadliwe funkcjonowanie narządów zmysłowych dziecka (słuchu lub wzroku),
- nieprzestrzeganie zasad higieny psychicznej przez dziecko,

biopsychiczne

- stan zdrowia dziecka,
- niski poziom intelektualny i moralny dziecka,
- słaby rozwój psychomotoryczny dziecka,
- uwarunkowania genetyczne – obecność u dziecka zespołu zaburzeń braku koncentracji i nadpobudliwości(ADHD),
- negatywny stosunek dziecka wobec wymagań szkolnych,
- temperament dziecka, cechy charakteru dziecka, nieśmiałość emocjonalna dziecka,

Dydaktyczne/pedagogiczne

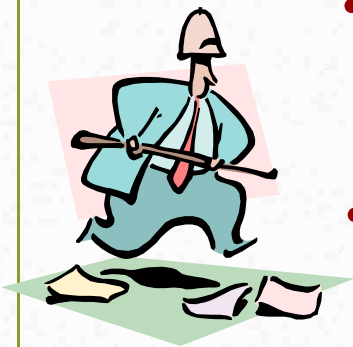
- nadmierne wymagania szkolne,
- przeładowane programy nauczania,
- nadmierna liczba uczniów w klasie,
- źle dobrane formy, środki i metody nauczania przez nauczycieli,
- brak właściwego przygotowania się nauczycieli do lekcji,
- nieprzystosowane programy nauczania do możliwości ucznia, warunków pracy w szkole,
- luki w opanowanej przez uczniów wiedzy,
- niesystematyczna praca dziecka,
- brak kontroli ze strony rodziców,

Dydaktyczne/pedagogiczne

- zainteresowania poza szkolne dziecka,
- niskie kwalifikacje zawodowe nauczycieli,
- złe warunki pracy dydaktyczno – wychowawczej w szkole,
- wadliwa organizacja lekcji,
- niedostateczna znajomość uczniów oraz niewłaściwa postawa nauczyciela w stosunku do nich,
- błędy metodyczne popełniane przez nauczycieli

Sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych

- **Unikanie, wycofywanie, odraczenie**
 - **Rezygnacja z dążeń**
- **Szukanie wsparcia (autorytet. koalicja)**
- **Odwołanie się do trzeciej strony, by rozstrzygnęła spór (arbitraż, droga prawna)**
 - **Podjęcie walki w celu zniszczenia przeciwnika**
- **Potraktowanie konfliktu jako problemu do rozwiązania**

Konflikty można:

- ROZSTRZYGAĆ
arbitraż, sąd

- ROZWIAZYWAĆ
negocjacje,
facylitacje,
koncyliacje,
mediacje

BUDOWANIE RELACJI

DOBRA RELACJA...

DOBRA RELACJA...

- Zaufanie (czuję, że mogę powiedzieć)
 - Bezpieczeństwo (poufność)
 - Szczera rozmowa
 - Dobry kontakt
 - Słucha
 - Zrozumienie
 - Spokój
 - Uśmiech
 - Empatia

DZIEKUJĘ ZA UWAGĘ